

Aan de Raad

Made, 7 oktober 2025

Raadsvergadering 6 november 2025	Registratienummer: 2025024318
	Casnr: Meerdere
Onderwerp: Begroting 2026	

Portefeuillehouder: H.T.M. Bakker Ambtelijke coördinatie: Middelen Steller: M.M.M. Heijmans	Bijlagen: 1. Raadsbesluit	Vorbereiden op: ☐ Informatietafels ☐ Gesprekstafel
---	-------------------------------------	---

SAMENVATTING

Het jaar 2026 is een verkiezingsjaar. In dit beleidsarme jaar rondt het college het coalitieakkoord “Bouwen aan een duurzaam, sociaal en veilig Drimmelen” af. Dankzij incidentele middelen die door het Rijk zijn toegezegd, is het financiële perspectief voor 2026 verbeterd. Hierdoor kan de gemeente Drimmelen een structureel sluitende begroting voor 2026 presenteren.

Ook het meerjarenperspectief tot en met 2029 laat in alle jaren een sluitende begroting zien. Dit is bijzonder, gezien de aangekondigde bezuinigingen op het gemeentefonds vanaf 2028. Het college heeft in deze begroting nadrukkelijk rekening gehouden met deze toekomstige ontwikkelingen.

In dit voorstel wordt ingegaan op:

- de afronding van het huidige beleid;
- de tijdelijke financiële ruimte die ontstaat door incidentele rijksmiddelen;
- de aanbeveling om, ondanks het sluitende meerjarenbeeld, tijdig te anticiperen op de structurele daling van de algemene uitkering vanaf 2028.

VOORGESCHIEDENIS

De raad heeft in de vergadering van 3 juli 2025, de kaders voor de begroting 2026 vastgesteld. Daarbij is kennisgenomen van de beleidsarme invulling van het laatste jaar van het huidige coalitieakkoord en de tijdelijke financiële ruimte door de incidentele Rijksmiddelen. De uitgangspunten uit de kadernota zijn integraal verwerkt in deze Begroting 2026.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Het afronden van de ambities uit het coalitieakkoord “Bouwen aan een duurzaam, sociaal en veilig Drimmelen” in 2026, met als randvoorwaarde het voldoen aan de eisen die de provincie stelt ten aanzien van een structureel en reëel begrotingssaldo. Tegelijkertijd wordt ingezet op een zorgvuldige voorbereiding op de nieuwe bestuursperiode en de structurele financiële opgaven vanaf 2028.

HOE PAST DIT BINNEN BELEID EN WETGEVING?

De Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) Provincies en Gemeenten en de lokale financiële verordening schrijven voor dat het college jaarlijks haar begroting ter vaststelling aan de raad voorlegt. Met het aanbieden van de programmabegroting 2026 komt het college tegemoet aan deze verplichting.

DUURZAAMHEIDSPARAGRAAF

Nee

Toelichting: niet van toepassing

WAT GAAN WE DOEN?

In 2026 worden de resterende ambities uit het coalitieakkoord afgerond. Na vaststelling van de begroting komen de daarin opgenomen programma-initiatieven tot uitvoering en worden lopende dossiers gecontinueerd.

Over de voortgang van de uitvoering van de begroting 2026 wordt de raad geïnformeerd via de Voorjaarsnota en Najaarsnota. Bij het aanbieden van de jaarstukken 2026 vindt de eindverantwoording plaats.

Tegelijkertijd wordt aandacht besteed aan de voorbereiding op de nieuwe bestuursperiode en de structurele financiële opgaven vanaf 2028.

WIE ZIJN DE BETROKKEN PARTIJEN?

Conform de financiële verordening wordt de programmabegroting besproken met de Financiële Commissie. Na vaststelling door de raad, maar uiterlijk 14 november, wordt de begroting aan de provincie aangeboden. Naar de overtuiging van het college voldoet de begroting aan de eisen van de provincie voor behoud van het repressief toezicht.

WAT ZIJN DE KOSTEN?

Tabel Finbgr.A4-2

Gezuiverd saldo (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Saldo baten en lasten	-1.434 N	-390 N	-1.467 N	-787 N
Saldo mutaties reserves	1.936 V	1.667 V	1.667 V	1.667 V
Structureel Begrotingssaldo	502 V	1.277 V	200 V	880 V
Waarvan incidentele baten en lasten	-475 N	-212 N	-135 N	-180 N
Begrotingssaldo	27 V	1.065 V	65 V	700 V

Financieel perspectief

De begroting voor 2026 laat een exploitatieoverschot van € 27.000 zien, het structureel resultaat bedraagt € 502.000. Dit betekent dat onze structurele lasten volledig worden gedekt door structurele baten.

Dankzij incidentele middelen van het Rijk is het financiële perspectief voor 2026 en 2027 tijdelijk verbeterd. Vanaf 2028 worden echter de bezuinigingen op het gemeentefonds niet meer extra gecompenseerd vanuit het Rijk. Ondanks de sluitende meerjarenbegroting wil het college aan de raad het advies meegeven om tijdig te anticiperen op deze structurele daling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds vanaf 2028.

Effecten septembercirculaire gemeentefonds

De effecten van de septembercirculaire van het gemeentefonds zijn opgenomen in een apart addendum bij deze begroting. Deze zijn op dit moment nog niet verwerkt in de financiële cijfers van de Begroting 2026. Vooruitlopend op de verwachte positieve uitkomst van de circulaire is in de begroting rekening gehouden met een bijdrage van € 270.000 uit de Algemene Reserve, zodat een sluitende begroting voor 2026 kan worden gepresenteerd. Omdat de exacte financiële effecten van de septembercirculaire niet tijdig verwerkt konden worden in de Begroting 2026, is gekozen voor deze tijdelijke oplossing. De verwachting is

echter dat het voordeel uit de septembercirculaire nagenoeg gelijk zal zijn aan de genoemde onttrekking. Bij de eerste begrotingswijziging (Voorjaarsnota 2026) worden de definitieve effecten verwerkt als onderdeel van de algemene dekkingsmiddelen. Naar verwachting zullen deze aanvullende inkomsten circa € 400.000 bedragen, waardoor de eerder voorgestelde onttrekking uit de algemene reserve kan komen te vervallen.

Investeringsbegroting

Het meerjarenperspectief is opgesteld exclusief de financiële doorrekening van de strategische ambities van het college uit de Kadernota 2026. Bij de verdere uitwerking van deze ambities wordt rekening gehouden met het financiële perspectief in de komende jaren

Bij de vervangingsinvesteringen zijn in het overzicht in bijlage 4 van de begroting de nieuwe jaarschrijven toegevoegd. Het totaalbedrag aan vervangingsinvesteringen voor 2026 bedraagt € 4,8 miljoen. Voor de gehele periode 2026 tot en met 2029 bedragen de vervangingsinvesteringen € 16 miljoen.

Het College verzoekt de raad de onderstaande nieuwe investeringen, zoals opgenomen in de begroting 2026 te autoriseren:

Nieuwe investeringen						
Nr.	Omschrijving	Prg nr.	Thema nr.	Status/ toelichting	Oorspronkelijke raming (2025)	Investeringsbedrag 2026 2027 2028 2029
35	Vergroten burgertevredenheid 2026	2	2	Ongewijzigd	116.542	€ 119.689
	Vergroten burgertevredenheid 2027			Ongewijzigd	116.542	€ 119.689
36	Verkeersreconstructies 2026 (extra budget € 100.000 CA)	2	2	Ongewijzigd	151.507	€ 155.597
37	Verkeersreconstructies 2027	2	2	Ongewijzigd	49.207	€ 50.535
	Verkeersreconstructies 2028			Ongewijzigd	49.207	€ 50.535
	Verkeersreconstructies 2029			Nieuwe jaarschijf	49.208	€ 50.536
38	Laadpalen 2026 (CA)	3	2	Ongewijzigd	51.150	€ 52.531
39	Frisse Scholen jaarschijf 2026 (CA)	4	1	Ongewijzigd	127.875	€ 131.328
40	EVZ Terheijden-Zonzeel			Nieuw	425.000	€ 425.000
41	Aankoop gronden waterretentie (14.000m2)	2	3	Nieuw	300.000	€ 308.100
Totaal nieuwe investeringen						€ 884.145 € 170.224 € 50.535 € 358.636

35. Vergroten burgertevredenheid openbare ruimte (2026)

In het kader van het beleidsplan wegen zijn middelen beschikbaar gesteld om de tevredenheid van inwoners over de openbare ruimte te verbeteren. Eerder zijn Terheijden, Wagenberg en Hooge/Lage Zwaluwe aangepakt. In 2025 was Made aan de beurt. In 2026 worden vervolgmaatregelen getroffen om deze lijn door te zetten.

36. Verkeersreconstructies 2026 – aanvullend budget € 100.000 (CA)

Op basis van verkeerstellingen, meldingen en klachten is een nota verkeersmaatregelen opgesteld. Hieruit volgen concrete maatregelen om de verkeersveiligheid te verbeteren. Voor 2026 wordt aanvullend € 100.000 beschikbaar gesteld voor uitvoering.

37. Verkeersreconstructies 2027-2029

Voor 2027-2029 worden verkeersmaatregelen voorbereid op basis van de actualisatie van de nota en nieuwe inzichten. Nadere uitwerking volgt in de begroting 2027.

38. Laadpalen 2026 (CA)

In 2026 wordt geïnvesteerd in laadvoorzieningen voor fietsen en auto's. Dit betreft onder andere fietslaadpunten bij OV-haltes en aanvullende voorzieningen voor gebruikers van elektrische voertuigen.

39. Frisse Scholen – jaarschijf 2026

Doelstelling is dat alle scholen eind schooljaar 2025–2026 voldoen aan binnenklimaatnorm *Frisse Scholen klasse B* (goed), en waar mogelijk klasse A (uitmuntend). Dit ligt boven de wettelijke norm (klasse C). In 2023 is een scan uitgevoerd door een extern bureau. In 2024 zijn afspraken gemaakt met schoolbesturen over de verdeling van middelen. Van de eerste

tranche is € 43.000 besteed aan onderzoek en inventarisatie. Het resterende bedrag wordt in 2025–2026 ingezet voor uitvoering.

40. Ecologische Verbindingszone (EVZ) Terheijden–Zonzeel

Samen met Waterschap Brabantse Delta is in 2019 afgesproken om een EVZ te realiseren tussen Terheijden en Zonzeel. Door moeizame grondverwerving is het tracé aangepast en wordt het project gefaseerd uitgevoerd. Op basis van beschikbare gronden wordt 2,1 km EVZ ingericht, verdeeld over vier deeltrajecten. De inrichting wordt uiterlijk eind 2027 afgerond.

De gemeente wordt voor 60% mede-eigenaar van de gronden. Conform de financiële verordening wordt dit project als investering verwerkt. De kapitaallasten worden gedekt uit de reserve Groenaanleg.

41. Aankoop gronden waterretentie

Deze nieuwe investering hangt samen met de maatregelen riolering in 2029 en zal verder worden uitgewerkt in de komende jaren.

Financiële begroting

De gemeente krijgt het grootste deel van haar inkomsten van het Rijk. Dit gebeurt via het gemeentefonds en via specifieke uitkeringen die bedoeld zijn voor een bepaald doel, zoals bijvoorbeeld bijstandsverlening.

Daarnaast ontvangt de gemeente ook geld van inwoners en bedrijven. Dit zijn lokale belastingen, zoals de onroerendezaakbelasting (OZB), en vergoedingen voor gemeentelijke diensten, zoals het aanvragen van vergunningen, het ophalen van huisvuil en het verstrekken van paspoorten.

Tot slot gebruikt de gemeente ook geld uit haar eigen reserves om bepaalde uitgaven te kunnen doen.

Meerjarige ontwikkeling van baten en lasten

De totale baten (inkomsten) bedragen in 2026 naar verwachting € 86 miljoen, tegenover € 77 miljoen in 2025. De grootste inkomstenbron is het gemeentefonds, dat stijgt van € 50,5 miljoen in 2025 naar € 54,5 miljoen in 2029. Deze toename is grotendeels het gevolg van de compensatie die gemeenten krijgen van het Rijk voor loon- en prijsstijgingen (nominale deel). Daarnaast is er een volumedeel in het gemeentefonds. Dit deel daalt in 2026, deze afname komt doordat het Rijk heeft besloten dat het gemeentefonds niet meer meegroeit met de rijksuitgaven (trap-op-trap-af-systematiek), maar op basis van de nieuwe systematiek (BBP-groei).

Tabel Finbegr. A1-1

Begroting Gemeentebreed (bedragen x € 1.000,-)	Realisatie 2024	Begroting - primaire 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Prog. 1: Burger en Bestuur	-6.167 N	-6.390 N	-6.839 N	-6.821 N	-6.794 N	-6.627 N
Prog. 2: Openbare Ruimte	-10.797 N	-11.972 N	-12.318 N	-12.419 N	-12.544 N	-12.536 N
Prog. 3: Ruimte, Wonen, Duurzaamh	-18.613 N	-11.921 N	-12.905 N	-12.425 N	-12.425 N	-11.925 N
Prog. 4: Sociaal Domein	-40.205 N	-38.287 N	-44.608 N	-43.770 N	-43.393 N	-43.347 N
Totaal lasten	-75.782 N	-68.570 N	-76.671 N	-75.435 N	-75.155 N	-74.435 N
Prog. 1: Burger en Bestuur	754 V	760 V	901 V	945 V	894 V	582 V
Prog. 2: Openbare Ruimte	3.984 V	4.400 V	3.996 V	4.220 V	3.991 V	3.880 V
Prog. 3: Ruimte, Wonen, Duurzaamh	15.280 V	8.347 V	9.172 V	8.996 V	9.033 V	8.651 V
Prog. 4: Sociaal Domein	13.609 V	7.826 V	12.609 V	12.176 V	12.176 V	11.961 V
Totaal baten	33.627 V	21.333 V	26.677 V	26.337 V	26.093 V	25.075 V
Alg. Dekkingsmiddelen	54.071 V	55.876 V	59.510 V	59.923 V	58.888 V	59.821 V
Overhead	-10.493 N	-11.465 N	-11.428 N	-11.428 N	-11.428 N	-11.428 N
Saldo van baten en lasten excl.	1.423 V	-2.826 N	-1.911 N	-603 N	-1.603 N	-968 N
Saldo mutaties reserves	2.818 V	2.952 V	1.937 V	1.667 V	1.667 V	1.667 V
Begrotingssaldo	4.241 V	126 V	27 V	1.065 V	65 V	700 V
Correctie incidentele baten en lasten		-90 N	-475 N	-212 N	-135 N	-180 N
Structureel begrotingssaldo		216 V	502 V	1.277 V	200 V	880 V
Mutaties reserves op programma niveau						
Programma 1	70 V	46 V	47 V	47 V	47 V	47 V
Programma 2	603 V	792 V	788 V	788 V	788 V	788 V
Programma 3	299 V	-211 N	-51 N	-51 N	-51 N	-51 N
Programma 4	1.260 V	922 V	852 V	852 V	852 V	852 V
Overhead	586 V	0				
Algemene dekkingsmiddelen		1.403 V	301 V	31 V	31 V	31 V
Totale mutaties	2.818 V	2.952 V	1.937 V	1.667 V	1.667 V	1.667 V

Toch nemen de totale programma-baten van de gemeente over de jaren af, tot € 25,1 miljoen in 2029. Dit komt vooral doordat de specifieke uitkeringen van het Rijk (SPUK) afnemen. Deze uitkeringen zijn vaak tijdelijk en stoppen zodra de looptijd voorbij is. Mogelijke nieuwe SPUKs worden pas opgenomen in de begroting als er een officiële beschikking is afgegeven. Zolang die er niet is, worden deze middelen niet meegenomen in de meerjarige raming.

De totale programmalaasten (uitgaven) volgen een vergelijkbare trend. In 2026 bedragen de uitgaven € 76,7 miljoen en dalen licht naar € 74,4 miljoen in 2029. Dit vraagt om zorgvuldige keuzes en sturing binnen de beschikbare middelen, zodat de gemeente financiering structureel in evenwicht blijft.

De overheadkosten blijven in 2025 en 2026 nagenoeg stabiel, met een raming van respectievelijk € 11,5 miljoen en € 11,4 miljoen. Deze ontwikkeling getuigt van een zorgvuldige kostenbeheersing binnen de organisatie. Tegelijkertijd is bekend dat er op onderdelen sprake is van beperkte capaciteit. Desondanks lukt het de organisatie om de continuïteit van dienstverlening te waarborgen en de beschikbare middelen doelmatig in te zetten, mede dankzij de inzet en flexibiliteit van medewerkers.

Meerjarige ontwikkeling van het structurele saldo

De begroting bestaat uit structurele en incidentele baten en lasten. Structurele posten hebben een terugkerend karakter en beïnvloeden de financiële positie op lange termijn. Volgens de begrotingsregels moeten structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Dat betekent dat vaste uitgaven (zoals personeelslasten) moeten worden bekostigd uit vaste inkomsten (zoals algemene uitkeringen en lokale heffingen). Een positief structureel saldo betekent dat de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten en de begroting dus structureel in evenwicht is. Naast het verschil tussen de structurele baten en lasten is ook het incidentele resultaat van invloed op het saldo.

In alle jaren is sprake van een positief structureel saldo. Het structurele begrotingssaldo in 2026 bedraagt € 502.000 positief. In de jaren fluctueert het saldo:

- 2027: € 1.277.000 positief
- 2028: € 200.000 positief
- 2029: € 880.000 positief

Een positief incidenteel resultaat biedt daarnaast ruimte om tegenvallers op te vangen zonder direct te hoeven bezuinigen.

Meerjarige ontwikkeling van reserves

De gemeentelijke reserves nemen de komende jaren naar verwachting af, omdat ze beleidsmatig worden ingezet. De inzet komt vooral uit de bestemmingsreserves, die bedoeld zijn voor specifieke doelen. Daarnaast beschikt Drimmelen over een algemene reserve, die dient als buffer voor financiële tegenvallers. Deze reserve draagt bij aan een stabiel financieel beleid en voorkomt dat er bij onverwachte kosten direct maatregelen nodig zijn.

In 2026 is er een onttrekking uit de reserves van € 1.936.000, waarmee een deel van de uitgaven wordt gedekt.

WAT ZIJN DE ALTERNATIEVEN?

De raad kan eigen keuzes maken in het honoreren van beleidswensen/ambities binnen of buiten het coalitieakkoord, rekening houdend met de eisen van de toezichthouder dat de begroting structureel in evenwicht moet zijn en als het evenwicht ontbreekt, moet minimaal het laatste jaar van de meerjarenraming structureel sluitend zijn.

HOE GAAN WE COMMUNICEREN?

Voorafgaand aan de behandeling door de raad zal het college een persbericht publiceren met de belangrijkste elementen uit de begroting 2026. Na vaststelling door de raad wordt een infographic ("Begroting in één oogopslag") gepubliceerd en de begroting via de digitale webapplicatie openbaar gemaakt.

WAT IS DE VERVOLGPROCEDURE?

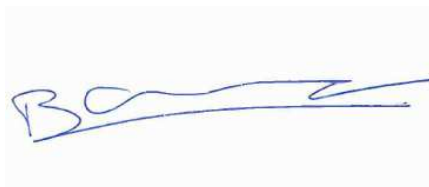
Na vaststelling door de raad wordt de begroting 2026 aangeboden aan de provincie Noord-Brabant. De Najaarsnota 2025 wordt ter besluitvorming geagendeerd voor de raadsvergadering van 18 december.

Burgemeester en wethouders van Drimmelen

Deze brief is getekend namens:

A.J.M. Martens
Gemeentesecretaris

B.H.G. Scholtze
Burgemeester

De raad van de gemeente Drimmelen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.7 oktober 2025

gelet op de Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten en de Financiële Verordening van de gemeente Drimmelen

B e s l u i t :

1. Het budget ter hoogte van € 26.000,00 wat gevoteerd was voor hanging baskets weer toe te voegen aan de begroting 2026
2. De primaire begroting 2026 vast te stellen
3. De investeringsprognose 2026 – 2029 vast te stellen conform bijlage 4 van de begroting 2026
4. De algemene financiële en beleidsmatige richtlijnen voor de verbonden partijen vast te stellen conform de paragraaf Verbonden Partijen en de specifieke financiële en beleidsmatige richtlijnen conform bijlage 6 van de begroting 2026
5. Het college opdracht tot uitvoering van de begroting 2026 te verstrekken

Made, 6 november 2025

de raad voornoemd,

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening